

OBWIESZCZENIE MINISTRA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

z dnia 15 kwietnia 1965 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkolnictwie wyższym.

1. Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o zmianie ustawy o szkołach wyższych (Dz. U. Nr 14, poz. 98) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1958 r. Nr 68, poz. 336, z 1960 r. Nr 9, poz. 56 i Nr 10, poz. 64, z 1962 r. Nr 20, poz. 88 oraz z 1965 r. Nr 14, poz. 98) z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów wydanych przed dniem ogłoszenia jednolitego tekstu oraz z zastosowaniem ciągłej numeracji działów, rozdziałów, artykułów, ustępów i punktów.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje następujących przepisów:

1) art. 139, art. 140, art. 142, art. 143, art. 144, art. 145, art. 146, art. 147, art. 148, art. 149, art. 150, art. 153, art. 155 i art. 159 ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkołach wyższych (Dz. U. Nr 68, poz. 336) w brzmieniu:

„Art. 139. 1. Szkoły wyższe, które do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy podlegały ustawie z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki (Dz. U. z 1956 r. Nr 45, poz. 205), z wyjątkiem szkół wymienionych w art. 140 stają się szkołami wyższymi w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. W okresie czasu do dnia 30 września 1961 r. łączenie, przekształcanie i zniesienie szkoły wyższej może być dokonane przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 140. Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Białymstoku, Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Bydgoszczy, Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Lublinie, Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Radomiu i Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Warszawie — stają się wyższymi szkołami zawodowymi.

Art. 142. W ciągu sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Rada Główna ukonstytuuje się zgodnie z przepisami ustawy.

Art. 143. 1. Osoby zajmujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stanowiska rektorów, prorektorów, dziekanów i prodziekanów zachowują te stanowiska do czasu upływu kadencji.

2. W ciągu roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy senaty i rady wydziałów ukonstytuują się zgodnie z jej przepisami.

Art. 144 1. Osoby, które według przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki uzyskały stopień naukowy doktora nauk, zachowują ten stopień i posiadają wszystkie uprawnienia przewidziane w niniejszej ustawie dla osób posiadających stopień naukowy docenta.

2. Osoby, które posiadają stopień naukowy kandydata nauk, uzyskują z mocy prawa stopień naukowy doktora i mogą się ubiegać o uzyskanie stopnia naukowego docenta w trybie i na zasadach przewidzianych w ustawie.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do osób, które uzyskały stopień doktora na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki.

4. Wszczęcie w szkole wyższej przewodu kandydackiego uznaje się za wszczęcie przewodu doktorskiego.

5. Sprawy o nadanie stopnia naukowego kandydata lub doktora nauk skierowane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej dla Pracowników Nauki zostaną rozpatrzone przez tę Komisję na podstawie przepisów dotychczasowych.

6. Osoby, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy są aspirantami naukowy-

mi, dokończą aspirantury na podstawie dotychczasowych przepisów o aspiranturze, z tym że ma ona na celu uzyskanie stopnia naukowego doktora.

Art. 145. Osoby, które na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki uzyskały stopień doktora, a ponadto w okresie obowiązującej tej ustawy uzyskały stopień naukowy kandydata nauk, mogą być powoływane na stanowiska samodzielnych pracowników nauki, bez uzyskania stopnia naukowego docenta. Przy ubieganiu się o stopień naukowy docenta osoby te mogą przedłożyć pracę kandydacką jako rozprawę habilitacyjną.

Art. 146. 1. Osoby będące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy samodzielnymi pracownikami nauki w szkołach wyższych zachowują zajmowane stanowiska samodzielnych pracowników nauki i mogą być powoływane na stanowiska profesora nadzwyczajnego i zwyczajnego, chociażby nie posiadały stopnia naukowego docenta.

2. Osoby, które uzyskały przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy tytuły naukowe docenta, profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego, zachowują te tytuły, chociażby w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy nie zajmowały stanowisk samodzielnych pracowników nauki w szkołach wyższych. Osoby te mogą być powoływane na stanowiska samodzielnych pracowników nauki w szkołach wyższych, chociażby nie posiadały stopnia naukowego docenta. W tym przypadku na stanowisko samodzielnego pracownika nauki, odpowiadające posiadanemu tytułowi naukowemu, powołuje Minister.

Art. 147. 1. Osoby zatrudnione w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowiskach zastępców profesorów w szkołach wyższych mogą w okresie do dnia 30 września 1961 r. zachować te stanowiska.

2. W okresie przewidzianym w ust. 1 zastępcy profesorów mają wszystkie prawa i obowiązki przewidziane w niniejszej ustawie dla docentów etatowych w zakresie pełnienia funkcji w administracji dydaktyczno-naukowej szkoły wyższej; osoby te mogą być członkami senatu, rad wydziałów (oddziałów i studiów) i komisji dyscyplinarnych do spraw studentów oraz pełnić funkcje rzeczników dyscyplinarnych dla tych spraw; zastępca profesora pełniący funkcje kierownika katedry wchodzi do rady wydziału. W innych sprawach stosuje się do zastępców profesorów przepisy ustawy dotyczące wykładowców zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

3. Zastępca profesora, który w okresie wymienionym w ust. 1 uzyska stopień naukowy docenta, ma prawo do powołania go na stanowisko docenta etatowego w tej samej szkole wyższej.

4. Zastępca profesora, który w okresie wymienionym w ust. 1 nie uzyska stopnia naukowego docenta, może być nadal zatrudniony w szkole wyższej jako wykładowca.

Art. 148. 1. Osoby będące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy pomocniczymi pracownikami nauki w szkołach wyższych zachowują zajmowane stanowiska.

2. Okresy przewidziane w art. 98 ust. 1 i 2 liczą się dla pomocniczych pracowników nauki wymienionych w ust. 1 od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 149. W okresie 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowisko dyrektora biblioteki głównej rektor może powołać w drodze zawarcia umowy o pracę osobę nie posiadającą pełnych kwalifikacji przewidzianych w art. 39 ust. 3.

Art. 150. 1. Sprawy dotyczące nadania tytułów naukowych docenta, profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego, skierowane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej dla Pracowników Nauki, zostaną rozpatrzone przez tę Komisję na podstawie przepisów dotychczasowych.

2. Przepis art. 146 stosuje się odpowiednio do osób, które uzyskały tytuły naukowe zgodnie z ust. 1.

Art. 153. Przewody kandydackie rozpoczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w instytutach i innych placówkach naukowych, nie wchodzących w skład szkół wyższych, zostaną dokończone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 155. W sprawach dyscyplinarnych wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się jej przepisy, jeżeli jednak w sprawie zapadło już orzeczenie komisji pierwszej instancji — postępowanie toczy się według przepisów dotychczasowych.

Art. 159. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.;

2) art. 2—5, art. 9 i art. 11 ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o zmianie ustawy o szkołach wyższych (Dz. U. Nr 14, poz. 98) w brzmieniu:

„Art. 2. 1. Osoby zajmujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stanowiska rektorów i prorektorów zachowują te stanowiska do czasu upływu kadencji.

2. Osoby zajmujące w dniu wejścia w życie ustawy stanowiska dziekanów i prodziekanów pozostają na tych stanowiskach do czasu upływu dwuletniej kadencji.

3. W ciągu 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy senaty, rady wydziału i inne organy kolegialne szkół wyższych ukonstytuują się zgodnie z nowymi przepisami o ich składzie.

Art. 3. Pracownikom naukowo-dydaktycznym wymienionym w art. 88 ust. 2 pkt 1—3 (według numeracji przyjętej w jednolitym tekście ustawy — art. 83 ust. 2 pkt 1—3) przysługują uprawnienia przewidziane w obowiązujących przepisach dla pracowników nauki.

Art. 4. 1. Stosunek służbowy asystentów, starszych asystentów i adiunktów, zawiązany na podstawie przepisów dotychczasowych, trwa aż do upływu okresu, na który nastąpiło mianowanie.

2. Po upływie okresu powołania odnowienie powołania może nastąpić na podstawie przepisów niniejszej ustawy.

3. Asystentom, którym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy odnowiono powołanie na stanowisko po raz pierwszy, można je odnowić jeszcze na jeden okres roczny.

- Art. 5. 1. Dyplomy inżyniera, wydane przez polskie szkoły akademickie przed dniem 27 lutego 1948 r., są równorzędne z dyplomami magistra-inżyniera wydawanymi przez szkoły wyższe na podstawie niniejszej ustawy.
2. Szkoły wyższe wydają na żądanie posiadaczy dyplomów, o których mowa w ust. 1, za-

świadczenia stwierdzające prawo do tytułu magistra-inżyniera.

Art. 9. Jednostki organizacyjne i organy szkoły wyższej, istniejące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, do czasu wydania przepisów wykonawczych do ustawy działają na podstawie dotychczasowych przepisów.

Art. 11. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia".

Minister Szkolnictwa Wyższego: w z. W. Michajłow

Załącznik do obwieszczenia Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 15 kwietnia 1965 r. (poz. 114).

U S T A W A

z dnia 5 listopada 1958 r.

o szkolnictwie wyższym.

DZIAŁ I

Przepisy ogólne.

Art. 1. 1. Szkolnictwo wyższe obejmuje szkoły wyższe i wyższe szkoły zawodowe.

2. Szkoły wyższe i wyższe szkoły zawodowe aktywnie uczestniczą w budowie socjalizmu w Polsce Ludowej przez kształcenie i wychowywanie kadr inteligencji zawodowej, prowadzenie badań naukowych, rozwijanie i pielęgnowanie kultury narodowej, współdziałanie w rozwoju postępu technicznego.

3. Szkoły wyższe kształcą i wychowują kadry wysoko kwalifikowanych specjalistów, przygotowanych do wykonywania zawodów wymagających naukowego opanowania określonej dziedziny wiedzy, do pracy naukowej i dydaktyczno-naukowej.

4. Wyższe szkoły zawodowe kształcą i wychowują kadry wysoko kwalifikowanych specjalistów dla potrzeb gospodarki i kultury narodowej według odrębnych programów nauczania.

5. Ilekroć dalsze przepisy ustawy mówią o szkole bez bliższego określenia, oznacza to zarówno szkołę wyższą, jak i wyższą szkołę zawodową.

Art. 2. 1. Szkołę tworzy, przekształca i znosi Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

2. Rada Ministrów określa nazwę, siedzibę i kierunek naukowy szkoły.

3. Wyższa szkoła zawodowa może być organizacyjnie powiązana ze szkołą wyższą.

4. Szkoła posiada osobowość prawną; nie dotyczy to wyższej szkoły zawodowej powiązanej organizacyjnie ze szkołą wyższą.

Art. 3. 1. Nazwa szkoły wyższej powinna zawierać określenie: uniwersytet, politechnika, akademia, szkoła główna lub szkoła wyższa.

2. Nazwa wyższej szkoły zawodowej powinna zawierać określenie: wyższa szkoła zawodowa lub inne określenie wskazujące charakter szkoły.

3. W nazwie szkoły mogą być zamieszczone bliższe określenia związane w szczególności z kierunkiem naukowym szkoły, jej siedzibą, historią lub tradycją.

Art. 4. Nauczanie w szkołach może być prowadzone systemem studiów dziennych, wieczorowych lub zaocznych.

Art. 5. 1. Szkoły wyższe wydają absolwentom dyplomy ukończenia studiów stwierdzające uzyskanie tytułu magistra, magistra-inżyniera, lekarza lub innego równorzędnego tytułu ustalonego przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia.

2. Wyższe szkoły zawodowe i studia zawodowe w szkołach wyższych wydają absolwentom dyplomy ukończenia wyższej szkoły zawodowej lub studiów zawodowych; z otrzymaniem dyplomów może być połączone uzyskanie tytułów zawodowych, które określi Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

3. Minister Szkolnictwa Wyższego w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami ustala bliższe określenie tytułów, o których mowa w ust. 1 i 2, w zależności od kierunku ukończonych studiów.

Art. 6. 1. Wydziały i inne jednostki organizacyjne szkół wyższych, które odpowiadają warunkom określonym w przepisach o stopniach naukowych i tytułach naukowych, mają prawo nadawania stopni naukowych na zasadach określonych w tych przepisach.

2. Szkoły wyższe, których jednostki organizacyjne uprawnione są do nadawania stopni naukowych, mają prawo nadawania tytułu honorowego doktora honoris causa.

3. Tytuł honorowy doktora honoris causa może być nadawany osobom szczególnie zasłużonym dla rozwoju nauki, kultury i gospodarki narodowej, jak również wybitnym zagranicznym uczonym i mężom stanu.

4. Tytuł honorowy doktora honoris causa nadaje senat za zgodą Ministra Szkolnictwa Wyższego.

Art. 7. 1. Zwierzchni nadzór nad szkołami sprawuje Minister Szkolnictwa Wyższego.

2. Minister Szkolnictwa Wyższego:

- 1) ustala projekty perspektywicznych i okresowych planów rozwoju szkolnictwa wyższego,
- 2) ustala podstawowe kierunki pracy szkoły, ramowe plany badań naukowych, plany studiów, ramowe programy nauczania i regulaminy studiów,
- 3) ustala kierunek i zasady polityki kadrowej oraz etaty osobowe szkół,
- 4) ustala zasady organizacji i finansowania badań naukowych w szkołach i współpracy szkół z innymi instytucjami w tym zakresie,
- 5) ustala zasady regulujące administracyjną i gospodarczą działalność szkół,

- 6) decyduje w zasadniczych sprawach związanych ze współpracą szkół z zagranicą,
- 7) wykonuje w stosunku do szkół inne czynności nadzoru określone w ustawie niniejszej oraz w przepisach o urządzie Ministra Szkolnictwa Wyższego.

3. Minister Szkolnictwa Wyższego sam lub przez swoje organy kontrokuje działalność szkoły. Minister może żądać od organów szkoły złożenia wyjaśnień w każdej sprawie.

4. Minister Szkolnictwa Wyższego ma prawo uchylić lub zawiesić każdą uchwałę lub decyzję organu szkoły w przypadku, gdy jest ona sprzeczna z prawem lub narusza interes publiczny.

5. Ilekroć w dalszych przepisach ustawa używa określenia „Minister” bez bliższego oznaczenia, przez określenie to należy rozumieć Ministra Szkolnictwa Wyższego.

6. Ministrowie: Zdrowia i Opieki Społecznej, Oświaty oraz Główny Komitet Kultury Fizycznej i Turystyki sprawują nadzór odpowiednio nad akademiami medycznymi, wyższymi szkołami pedagogicznymi i wyższymi szkołami wychowania fizycznego.

7. Ministrowie: Zdrowia i Opieki Społecznej, Oświaty oraz Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki w stosunku do szkół, nad którymi sprawują nadzór, posiadają uprawnienia i obowiązki nadzorcze, przewidziane w ustawie dla Ministra Szkolnictwa Wyższego z tym ograniczeniem, że czynności wymienione w ust. 2 pkt 1, 2, 4 i 5 wykonują w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego, a przewidziane w ustawie przepisy wykonawcze wydają wspólnie z Ministrem Szkolnictwa Wyższego.

8. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia podać szkołę nadzorowi innego ministra lub innego naczelnego organu administracji państwowej, niż to wynika z przepisów ust. 1 i 6; przepis ust. 7 stosuje się odpowiednio.

Art. 8. 1. Przy Ministrze działa Rada Główna Szkolnictwa Wyższego, zwana w dalszym ciągu ustawy „Radą Główną”.

2. Rada Główna jest organem doradczym i opiniodawczym Ministra.

3. Minister zasięga opinii Rady Głównej we wszystkich istotnych sprawach dotyczących szkolnictwa wyższego, w szczególności Rada Główna opiniuje:

- 1) sprawy utworzenia, przekształcenia lub zniesienia szkoły,
- 2) projekty perspektywicznych i okresowych planów rozwoju szkolnictwa wyższego,
- 3) projekty dotyczące organizacji studiów, planów studiów oraz ramowych programów nauczania,
- 4) projekty dotyczące organizacji badań naukowych w szkołach i współpracy szkół z innymi instytucjami w tym zakresie,
- 5) plany badań naukowych i sprawozdania z ich wykonania,
- 6) sprawy związane ze współpracą szkół z zagranicą.

4. Rada Główna może również opracowywać i przygotowywać projekty i plany wymienione w ust. 3 oraz przeprowadzać niezbędne badania w szkołach.

5. Rada Główna działa z inicjatywy Ministra lub z własnej inicjatywy.

6. Udział Rady Głównej w nadawaniu stopni naukowych i tytułów naukowych określają przepisy o stopniach naukowych i tytułach naukowych.

Art. 9. 1. Przewodniczącym Rady Głównej jest Minister; członkami Rady Głównej są profesorowie zwyczajni, profesorowie nadzwyczajni i docenci etatowi, reprezentujący główne kierunki studiów w szkołach. Skład Rady Głównej pochodzi w $\frac{2}{3}$ z wyboru, a w $\frac{1}{3}$ z powołania przez Ministra.

2. Regulamin uchwalony przez Radę Ministrów określi liczbę członków Rady Głównej, zasady i tryb ich wyboru i powoływania oraz sposób działania Rady Głównej.

DZIAŁ II

Ustrój szkoły.

Rozdział 1.

Jednostki organizacyjne szkoły.

Art. 10. 1. Szkoła może być szkołą wielowydziałową lub jednowydziałową.

2. Wydziały są jednostkami organizacyjnymi pracy naukowej i dydaktycznej; wydziały odpowiadają głównym dziedzinom studiów, a wyjątkowo — grupom pokrewnych specjalności w danej dziedzinie studiów.

3. Wydziały mogą być dzielone na oddziały lub sekcje.

Art. 11. Jednostkami organizacyjnymi pracy naukowej i dydaktyczno-wychowawczej są w szkole wyższej ponadto:

- 1) instytuty,
- 2) katedry,
- 3) samodzielne zakłady,
- 4) zakłady (kliniki) stanowiące jednostki pomocnicze,
- 5) laboratoria, pracownie, stacje badawcze i doświadczalne, biblioteki, ogrody botaniczne, muzea, obserwatoria i inne,
- 6) studia specjalne.

Art. 12. 1. Jednostki organizacyjne wymienione w art. 11 mogą być tworzone w ramach wydziału albo jako jednostki międzywydziałowe lub pozawydziałowe.

2. Instytuty, zakłady i inne jednostki organizacyjne mogą być również tworzone:

- 1) jako jednostki międzyuczelniane lub
- 2) jako jednostki działające w powiązaniu z placówkami naukowymi Polskiej Akademii Nauk, instytutami naukowo-badawczymi, zakładami produkcyjnymi lub innymi instytucjami państwowymi albo społecznymi.

3. Wydziały i inne jednostki organizacyjne mogą być tworzone także poza siedzibą szkoły.

Art. 13. 1. W szkołach w ramach wydziału lub poza wydziałami mogą być prowadzone studia dla pracujących, studia zawodowe, podyplomowe studia i kursy doskonalenia zawodowego, studia doktoranckie oraz inne studia i kursy specjalne.

2. Studia i kursy mogą być również organizowane jako samodzielne placówki typu naukowo-dydaktycznego. Studia i kursy jako samodzielne placówki typu naukowo-dydaktycznego tworzy, określa ich strukturę i organizację oraz znosi Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 14. 1. Szkoła wyższa posiada bibliotekę główną, która jest ogólnouczelnianym zakładem o zadaniach naukowych, dydaktycznych i usługowych i może mieć charakter publicznej biblioteki naukowej.

2. Poza biblioteką główną szkoła wyższa może posiadać biblioteki wydziałów, studiów, instytutów, sekcji, oddziałów, katedr i zakładów.

3. Nadzór nad działalnością bibliotek, o których mowa w ust. 2, sprawuje dyrektor biblioteki głównej.

Art. 15. 1. Jednostki organizacyjne szkoły wyższej wymienione w art. 10, 11, art. 12 ust. 2 pkt 1, art. 13 ust. 1 i art. 14 tworzy, przekształca i znosi Minister na wniosek lub po zasięgnięciu opinii senatu; w zarządzeniu o utworzeniu jednostki określa się jej szczegółowe zadania oraz podporządkowanie.

2. Utworzenie, przekształcenie lub zniesienie jednostki organizacyjnej określonej w art. 12 ust. 2 pkt 2 oraz określenie zasad powiązania następuje na podstawie porozumienia zainteresowanych naczelnych organów administracji państwowej i instytucji.

3. Minister może na zasadach przez siebie ustalonych upoważnić rektora do tworzenia, przekształcania i znoszenia

jednostek organizacyjnych, określonych w art. 11 pkt 3—6 oraz w art. 14 ust. 2.

Art. 16. W celu zbadania efektywności nowych form organizacji nauki i nauczania Minister może po zasięgnięciu opinii senatu i Rady Głównej wprowadzić w poszczególnych szkołach wyższych strukturę organizacyjną odmienną od ustalonej w niniejszym rozdziale.

Art. 17. Jednostki organizacyjne wyższej szkoły zawodowej, zasady ich tworzenia, zakres ich zadań oraz podporządkowanie określa Minister.

Art. 18. Szkoły posiadają jednostki administracyjne, gospodarcze i usługowe.

Art. 19. Szczegółową organizację szkoły wyższej może określić statut uchwalony przez senat i zatwierdzony przez Ministra.

Rozdział 2.

Organy szkoły.

Art. 20. Podstawowymi organami szkoły wyższej są:

- 1) rektor,
- 2) senat,
- 3) dziekani,
- 4) rady wydziałów.

Art. 21. 1. Szkołą wyższą kieruje rektor przy współudziale senatu.

2. Rektor jest przedstawicielem szkoły wyższej na zewnątrz.

3. Rektor jest przełożonym służbowym wszystkich pracowników szkoły wyższej oraz zwierzchnikiem i opiekunem młodzieży studiującej w szkole wyższej.

4. Rektor jest przewodniczącym senatu.

5. Do zakresu działania rektora należy w szczególności:

- 1) czuwanie nad tym, by proces nauczania i wychowania młodzieży odbywał się w duchu socjalistycznym,
- 2) sprawowanie nadzoru nad należyтым wykonywaniem zadań przez jednostki organizacyjne szkoły wyższej w zakresie nauki oraz nauczania i wychowania młodzieży,
- 3) czuwanie nad sprawą należytej obsady stanowisk naukowych, dydaktycznych i administracyjnych w szkole wyższej,
- 4) zapewnienie porządku i przestrzegania prawa na terenie szkoły wyższej oraz wydawanie w tym celu zarządzeń porządkowych,
- 5) sprawowanie nadzoru nad zaspokajaniem materialnych, zdrowotnych i kulturalnych potrzeb młodzieży studiującej,
- 6) dokonywanie rozdziału środków budżetowych między jednostki organizacyjne szkoły wyższej oraz kierowanie administracją i gospodarką szkoły wyższej i dysponowanie środkami materialnymi w ramach obowiązujących przepisów i zgodnie z wytycznymi i zarządzeniami Ministra.

6. Rektor może uchylić lub zmienić decyzję każdego podległego mu organu jednoosobowego, jeżeli decyzja ta jest sprzeczna z prawem lub narusza interes publiczny.

Art. 22. 1. Rektora szkoły wyższej wybiera senat na okres lat 3.

2. Rektorem może być tylko profesor; w przypadkach wyjątkowych, gdy liczba profesorów w danej szkole wyższej jest mniejsza od 10, rektorem może być również docent etatowy.

3. Wyboru rektora dokonuje się w głosowaniu tajnym bezwzględną większością głosów przy obecności co najmniej $\frac{2}{3}$ liczby uprawnionych do głosowania.

4. Wyboru rektora dokonuje się w maju tego roku, w którym kończy się kadencja rektora; dzień 1 września jest początkiem, a dzień 31 sierpnia — końcem kadencji rektora.

5. Jeżeli stanowisko rektora zwolni się w czasie trwania kadencji, dokonuje się w ciągu miesiąca wyboru nowego rektora na czas do końca kadencji poprzedniego rektora. Wybór nowego rektora nie dokonuje się, jeżeli do końca kadencji poprzedniego rektora pozostaje okres nie przekraczający 6 miesięcy; funkcje rektora wykonuje w tym czasie prorektor, a jeżeli jest dwóch lub więcej prorektorów — prorektor wyznaczony przez senat.

6. W ciągu 14 dni od dnia otrzymania protokołu wyboru rektora Minister może założyć sprzeciw w stosunku do dokonanego wyboru; w razie założenia sprzeciwu przeprowadza się nowe wybory w ciągu 14 dni od dnia doręczenia sprzeciwu szkole wyższej.

Art. 23. Minister może powołać rektora, jeśli wybór jego nie zostanie dokonany w terminie określonym w art. 22 ust. 4—6, jak również w razie założenia kolejno dwóch sprzeciwów w stosunku do wyboru rektora.

Art. 24. Przy utworzeniu nowej szkoły wyższej pierwszego rektora powołuje Minister; to samo dotyczy powołania nowego rektora w razie zwolnienia stanowiska rektora przed upływem trzech lat od utworzenia szkoły.

Art. 25. Minister może odwołać rektora, jeśli nie wywiązuje się on ze swych obowiązków.

Art. 25. 1. Stałym zastępcą rektora i jego pomocnikiem jest prorektor.

2. Za zgodą Ministra można powołać dwóch lub więcej prorektorów; w tym przypadku podziału czynności między nimi dokonuje rektor.

3. Przepisy art. 22—25 mają odpowiednie zastosowanie do prorektora.

Art. 27. 1. Senat współdziała z rektorem w kierowaniu szkołą wyższą; rektor zasięga opinii senatu we wszystkich sprawach o istotnym znaczeniu dla szkoły wyższej.

2. Do zakresu działania senatu należy w szczególności:

- 1) występowanie z inicjatywą i wypowiadanie opinii we wszystkich sprawach dotyczących organizacji i rozwoju szkoły wyższej oraz jej funkcjonowania w zakresie naukowym, dydaktycznym i wychowawczym,
- 2) rozpatrywanie sprawozdań rektora, czuwanie nad realizacją zadań szkoły wyższej i jej jednostek organizacyjnych oraz ocena wyników ich pracy,
- 3) zatwierdzanie uchwał rad wydziałów w sprawach realizacji planów studiów i programów nauczania,
- 4) czuwanie nad działalnością wychowawczą szkoły oraz zaspokajaniem potrzeb kulturalnych i bytowych młodzieży studiującej,
- 5) uchwalanie projektu budżetu szkoły wyższej i opiniowanie projektów rozdziału środków budżetowych między wydziały i pozawydziałowe jednostki organizacyjne,
- 6) występowanie z wnioskami lub opiniowanie wniosków rad wydziałów i rad innych jednostek organizacyjnych w sprawie obsadzania stanowisk kierowników jednostek organizacyjnych szkoły wyższej,
- 7) wydawanie opinii lub występowanie z wnioskami w sprawie powoływania na stanowiska profesorów i docentów etatowych,
- 8) czuwanie nad rozwojem młodej kadry naukowej.

3. Senat może uchylić lub zawiesić uchwałę rady wydziału lub rady innej jednostki organizacyjnej, jeśli jest ona sprzeczna z prawem lub narusza interes publiczny.

4. Senat może wystąpić do Ministra z wnioskiem o odwołanie rektora, jeżeli nie wywiązuje się on ze swych obowiązków.

Art. 28. W przypadku gdy uchwała senatu jest sprzeczna z prawem lub narusza interes publiczny, rektor wstrzymuje jej wykonanie i występuje niezwłocznie do senatu z wnioskiem o jej uchylenie lub zmianę; w razie odrzucenia wniosku rektor przedstawia sprawę Ministrowi.

Art. 29. 1. W skład senatu wchodzi: rektor, prorektorzy, dziekani, po jednym przedstawicielu każdej rady wydziału, dyrektor biblioteki głównej, dyrektor administracyjny oraz przedstawiciele następujących dwóch grup pracowników naukowo-dydaktycznych:

- 1) wykładowców,
- 2) adiunktów, starszych asystentów i asystentów.

2. Za zgodą Ministra senat może powołać do swojego składu także kierowników wszystkich lub niektórych międzywydziałowych i pozawydziałowych jednostek organizacyjnych.

3. Liczbę przedstawicieli wymienionych w ust. 1 grup pracowników naukowo-dydaktycznych w granicach od 2 do 8 łącznie określa rektor, biorąc przy tym w szczególności pod uwagę liczebność tych grup w danej szkole wyższej.

4. W szkołach wyższych jednowydziałowych do senatu zamiast jednego przedstawiciela rady wydziału wchodzi 3 przedstawiciele tej rady oraz jeden lub dwaj przedstawiciele poszczególnych grup pracowników naukowo-dydaktycznych, o których mowa w ust. 1. Liczbę przedstawicieli poszczególnych grup pracowników naukowo-dydaktycznych określa rektor, kierując się przesłankami określonymi w ust. 3.

5. Wyboru przedstawicieli rad wydziałów i wymienionych w ust. 1 grup pracowników naukowo-dydaktycznych dokonuje się co dwa lata przed końcem roku szkolnego; w miarę potrzeby dokonuje się wyborów uzupełniających do upływu okresu dwuletniego.

6. W posiedzeniach i pracach senatu uczestniczy przedstawiciel zakładowej organizacji związkowej.

7. Za zgodą rektora w posiedzeniach senatu mogą brać udział również inne osoby ze szkoły wyższej lub spoza szkoły.

Art. 30. Posiedzenia senatu zwołuje rektor co najmniej raz na dwa miesiące, z wyjątkiem okresu wakacji letnich; rektor obowiązany jest zwołać posiedzenie senatu na żądanie co najmniej połowy jego członków.

Art. 31. 1. Senat powołuje komisję budżetową, komisję do spraw rozwoju młodej kadry naukowej oraz inne stałe lub doraźne komisje.

2. Zadaniem komisji jest przygotowywanie spraw celem przedstawienia ich senatowi lub rektorowi.

Art. 32. 1. Wydziałem szkoły wyższej kieruje dziekan przy współudziale rady wydziału.

2. Dziekan jest przedstawicielem wydziału na zewnątrz.

3. Dziekan jest przełożonym służbowym wszystkich pracowników wydziału oraz zwierzchnikiem i opiekunem młodzieży studiującej na wydziale.

4. Dziekan jest przewodniczącym rady wydziału.

5. Do zakresu działania dziekana należy w szczególności:

- 1) czuwanie nad tym, aby proces nauczania i wychowania młodzieży odbywał się w duchu socjalistycznym,
- 2) opracowywanie szczegółowego planu i rozkładu zajęć wydziału,
- 3) kontrola wykonania planów zajęć, planów studiów i programów nauczania,
- 4) kontrola dyscypliny studiów,
- 5) czuwanie nad organizacją i przebiegiem pracy naukowo-badawczej w ramach wydziału,
- 6) czuwanie nad zaspokajaniem materialnych, zdrowotnych i kulturalnych potrzeb studentów wydziału oraz nad rozdziałem stypendiów i innych świadczeń,
- 7) dokonywanie rozdziału środków budżetowych między katedry i inne jednostki organizacyjne wydziału.

6. Przepis art. 21 ust. 6 stosuje się odpowiednio do dziekana.

Art. 33. 1. Dziekana wybiera rada wydziału na okres lat 3 spośród profesorów zwyczajnych, profesorów nadzwyczajnych i docentów etatowych.

2. Przepisy art. 22 ust. 3—6 oraz art. 23—25 stosuje się odpowiednio do dziekana.

Art. 34. 1. Stałym zastępcą dziekana i jego pomocnikiem jest prodziekan.

2. Przepisy art. 26 ust. 2 i art. 33 stosuje się odpowiednio do prodziekana.

Art. 35. 1. Rada wydziału współdziała z dziekanem w kierowaniu wydziałem; dziekan zasięga opinii rady wydziału we wszystkich sprawach o istotnym znaczeniu dla wydziału.

2. Do zakresu działania rady wydziału należy w szczególności:

- 1) występowanie z inicjatywą i wypowiadanie opinii we wszystkich sprawach dotyczących rozwoju i organizacji wydziału i jego funkcjonowania w zakresie naukowym, dydaktycznym i wychowawczym,
- 2) czuwanie nad realizacją zadań wydziału, rozpatrywanie sprawozdań poszczególnych katedr i innych jednostek organizacyjnych, wchodzących w skład wydziału, oraz ocena wyników ich pracy,
- 3) uchwalanie szczegółowych programów nauczania,
- 4) koordynowanie planów naukowo-badawczych katedr i ocena ich realizacji,
- 5) czuwanie nad rozwojem młodej kadry naukowej wydziału oraz wydawanie opinii lub zgłaszanie wniosków w sprawie powoływania i zwalniania adiunktów, starszych asystentów i asystentów,
- 6) czuwanie nad przebiegiem praktyk studenckich,
- 7) czuwanie nad działalnością wychowawczą wydziału oraz zaspokajaniem kulturalno-bytowych potrzeb młodzieży studiującej,
- 8) podejmowanie uchwał w sprawie powierzania zleconych zajęć dydaktycznych osobom spoza wydziału,
- 9) wypowiadanie opinii lub zgłaszanie wniosków w sprawie obsady stanowisk kierowników jednostek organizacyjnych wydziału, w sprawie powoływania na stanowiska profesorów, docentów etatowych i wykładowców,
- 10) opiniowanie projektów rozdziału środków budżetowych między poszczególne katedry i inne jednostki organizacyjne wydziału,
- 11) występowanie z wnioskami lub wypowiadanie opinii w sprawach tworzenia, przekształcania i znoszenia katedr oraz innych jednostek organizacyjnych wchodzących w skład wydziału oraz w sprawach obsadzania stanowisk kierowników tych jednostek.

3. Udział rady wydziału w nadawaniu stopni naukowych i tytułów naukowych określają przepisy o stopniach naukowych i tytułach naukowych.

4. Rada wydziału za zgodą senatu może wystąpić do Ministra o odwołanie dziekana lub prodziekana, jeśli nie wywiązuje się on ze swych obowiązków.

5. W stosunku do międzywydziałowych i pozawydziałowych jednostek organizacyjnych funkcje rady wydziału spełnia senat.

Art. 36. W przypadku gdy uchwała rady wydziału jest sprzeczna z prawem lub narusza interes publiczny, dziekan wstrzymuje jej wykonanie i występuje do rady wydziału z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy; w razie odrzucenia wniosku lub ponownienia zakwestionowanej uchwały dziekan przedstawia uchwałę rektorowi, który z kolei może przedstawić ją senatowi z wnioskiem o uchylenie.

Art. 37. 1. W skład rady wydziału wchodzi: dziekan, prodziekani, profesorowie i docenci etatowi, kierownicy naukowych i dydaktycznych jednostek organizacyjnych wydziału oraz przedstawiciele następujących grup pracowników naukowo-dydaktycznych wydziału:

- 1) wykładowców,
- 2) adiunktów, starszych asystentów i asystentów.

2. Liczbę przedstawicieli wymienionych w ust. 1 grup pracowników naukowo-dydaktycznych w granicach od 2 do 8 łącznie określa rektor, biorąc przy tym w szczególności pod uwagę liczebność tych grup na danym wydziale.

3. Przepisy art. 29 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

4. W posiedzeniach i pracach rady wydziału uczestniczy przedstawiciel zakładowej organizacji związkowej.

5. Jeżeli według planu studiów na wydziale odbywają się zajęcia prowadzone przez katedrę lub inną jednostkę organizacyjną należącą do innego wydziału lub przez pozawydziałową jednostkę organizacyjną szkoły wyższej, w posiedzeniach rady wydziału bierze udział z głosem doradczym kierownik tej katedry lub jednostki organizacyjnej albo delegowany przez niego przedstawiciel.

6. Za zgodą dziekana w posiedzeniu rady wydziału mogą brać udział również inne osoby ze szkoły wyższej lub spoza szkoły wyższej.

7. Rada wydziału, w której skład wchodzi więcej niż 15 członków, może za zgodą rektora przekazać załatwianie w jej imieniu określonych spraw zespołom składającym się z osób wybranych spośród członków rady wydziału.

Art. 38. 1. Senat może powoływać rady oddziałów, sekcji, instytutów i studiów.

2. W międzywydziałowych i pozawydziałowych instytutach i innych jednostkach organizacyjnych uprawnionych do nadawania stopni naukowych senat powołuje rady naukowe.

3. Skład i zakres działania rad, o których mowa w ust. 1 i 2, określa senat; senat może przekazać radzie międzywydziałowej lub pozawydziałowej jednostki organizacyjnej wszystkie lub niektóre kompetencje rady wydziału, odnoszące się do tych jednostek.

4. Przepis art. 37 ust. 7 stosuje się odpowiednio do rad określonych w ust. 1 i 2.

5. Zasady powoływania rad, o których mowa w ust. 1 i 2, określa Minister.

Art. 39. Uchwały organów kolegialnych szkoły wymagają obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania i zapadają zwykłą większością głosów obecnych, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Art. 40. 1. Kierowników katedr, dyrektorów instytutów i dyrektora biblioteki głównej powołuje Minister na wniosek rektora, zgłoszony po zasięgnięciu opinii senatu. Kandydatów na kierowników katedr i dyrektorów instytutów wchodzących w skład wydziału przedstawia rektorowi dziekan po zasięgnięciu opinii rady wydziału.

2. Kierownikiem katedry i dyrektorem instytutu może być tylko profesor lub docent etatowy, a w przypadkach wyjątkowych uzasadnionych sytuacją kadrową szkoły wyższej kierownictwo katedry może być powierzony na czas określony starszemu wykładowcy.

3. Dyrektor biblioteki głównej powinien posiadać kwalifikacje przewidziane dla bibliotekarzy dyplomowanych i stopień naukowy doktora albo też powinien posiadać stopień naukowy docenta.

4. Kierowników jednostek organizacyjnych szkoły wyższej nie będących wydziałami, instytutami lub katedrami powołuje rektor po zasięgnięciu opinii senatu; jeżeli jednostka taka wchodzi w skład wydziału, kandydata na jej kierownika przedstawia dziekan po zasięgnięciu opinii rady wydziału.

5. W wyjątkowych przypadkach Minister z własnej inicjatywy może powołać kierownika katedry, dyrektora instytutu i dyrektora biblioteki głównej po zasięgnięciu opinii Rady Głównej.

6. W wyjątkowych przypadkach na stanowisko dyrektora biblioteki głównej można powołać osobę, która nie odpowiada warunkom określonym w ust. 3, lecz posiada dosta-

teczne przygotowanie dla wykonywania funkcji dyrektora biblioteki głównej.

7. Przy powoływaniu na funkcje kierowników (dyrektorów) niektórych jednostek organizacyjnych Minister może zarządzić przeprowadzenie konkursu określając jego warunki i przebieg.

Art. 41. 1. Wyższą szkołą zawodową kieruje rektor, którego powołuje i odwołuje Minister po zasięgnięciu opinii Rady Głównej.

2. Minister może na wniosek lub po zasięgnięciu opinii rektora powołać i odwołać w trybie określonym w ust. 1 jednego lub więcej prorektorów.

3. Przepisy art. 21 i 26 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do zakresu działania rektora i prorektora wyższej szkoły zawodowej.

Art. 42. 1. W wielowydziałowej wyższej szkole zawodowej wydziałem kieruje dziekan, którego powołuje i odwołuje Minister na wniosek lub po zasięgnięciu opinii rektora.

2. Minister może na wniosek lub po zasięgnięciu opinii rektora powołać prodziekana.

3. Przepisy art. 32 i 34 ust. 1 stosuje się odpowiednio do zakresu działania dziekana i prodziekana w wyższej szkole zawodowej.

4. Kierowników innych jednostek organizacyjnych wyższej szkoły zawodowej powołuje i odwołuje rektor.

Art. 43. Minister określa w drodze rozporządzenia organy kolegialne wyższej szkoły zawodowej, ich skład, sposób powoływania oraz zakres ich działania.

Rozdział 3.

Administracja i gospodarka w szkole.

Art. 44. 1. Rektor kieruje administracją i gospodarką szkoły przy pomocy dyrektora administracyjnego.

2. Dyrektor administracyjny kieruje jednostkami administracyjnymi, gospodarczymi i usługowymi szkoły w zakresie i w sposób ustalony przez rektora w oparciu o rozporządzenie wydane na podstawie art. 48.

3. Kwestor jest kierownikiem działu finansowo-księgowego szkoły i pełni funkcje głównego księgowego.

4. Dyrektora administracyjnego powołuje i odwołuje Minister na wniosek lub po zasięgnięciu opinii rektora, a kwestora — rektor za zgodą Ministra.

Art. 45. Szkoły są jednostkami budżetowymi.

Art. 46. Rektor przedstawia senatowi co najmniej raz w roku, z reguły w maju, sprawozdanie z zarządu sprawami majątkowymi szkoły.

Art. 47. Przyjęcie lub odmowa przyjęcia darowizny lub zapisu albo przyjęcie lub odrzucenie spadku wymaga zezwolenia Ministra. Zezwolenia jednakże nie wymaga darowizna dokonana przez jednostkę gospodarki społecznej.

Art. 48. Minister określi w drodze rozporządzenia zasady administracji i gospodarki szkół oraz zakres i sposób wykonywania nadzoru i kontroli nad działalnością administracyjną i gospodarczą szkół i jednostek im podległych.

DZIAŁ III

Studia i studenci.

Rozdział 1.

Studia.

Art. 49. 1. Do odbywania studiów w szkole w charakterze studenta może być dopuszczona jedynie osoba posiadająca świadectwo dojrzałości lub równorzędne świadectwo ukończenia szkoły średniej stopnia licealnego.

2. Dopuszczenie do studiów w charakterze studenta może być uzależnione od odbycia praktyki zawodowej lub określonego stażu pracy i złożenia egzaminu wstępnego.

3. Minister może w przypadku zasługującym na szczególne uwzględnienie zezwolić na dopuszczenie do studiów osoby, która nie odpowiada warunkom określonym w ust. 1, lecz wykazuje dostateczny stopień przygotowania do studiów wyższych.

4. Minister po zasięgnięciu opinii Rady Głównej określi w drodze rozporządzenia szczegółowe warunki i tryb przyjęcia na studia wyższe.

5. Minister ustala w ramach narodowych planów gospodarczych, po zasięgnięciu opinii organów szkoły, liczbę studentów przyjmowanych w danym roku szkolnym na poszczególne kierunki studiów w poszczególnych szkołach.

Art. 50. Przyjęcie w poczet studentów szkoły następuje z chwilą immatrykulacji i po złożeniu na ręce rektora lub dziekana ślubowania, którego brzmienie i tryb składania ustala Minister.

Art. 51. W uzasadnionym przypadku student może przejść na studia do innej szkoły za zgodą rektorów obydwóch szkół.

Art. 52. Osoba, która posiada świadectwo dojrzałości lub równorzędne, lecz nie ma możliwości odbywania studiów według obowiązującego regulaminu, może być przyjęta za zgodą rektora na studia w charakterze eksterna. Przepis art. 49 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 53. Osoba, która ukończyła studia w szkole wyższej lub odpowiada innym warunkom niezbędnym dla uzyskania stopnia naukowego doktora, określonym w przepisach o stopniach naukowych i tytułach naukowych, może być przyjęta na studia doktoranckie, których celem jest uzyskanie stopnia naukowego doktora.

Art. 54. 1. Zasady przyjmowania na studia zawodowe, studia podyplomowe i kursy doskonalenia zawodowego, studia i kursy specjalne oraz na inne studia i kursy, jak również prawa i obowiązki osób uczęszczających na te studia i kursy — określa Minister.

2. Zasady odbywania studiów doktoranckich określają przepisy o stopniach naukowych i tytułach naukowych.

Art. 55. Przepisy dotyczące studentów stosuje się odpowiednio do osób uczęszczających na studia i kursy, o których mowa w art. 54, o ile przepisy ustawy lub przepisy wykonawcze nie stanowią inaczej.

Art. 56. 1. Absolwenci wyższych szkół zawodowych oraz studiów zawodowych zorganizowanych w szkołach wyższych mogą być przyjmowani do szkół wyższych w celu uzyskania dyplomu magistra, magistra-inżyniera lub innego dyplomu równorzędnego.

2. Zasady przyjmowania absolwentów wyższych szkół zawodowych do szkół wyższych określa Minister.

Art. 57. 1. Studia w szkole obejmują wykłady, seminaria, proseminaria, ćwiczenia, lektoraty, konwersatoria, praktyki, egzaminy, kolokwia, samodzielne prace pod kierunkiem pracowników naukowo-dydaktycznych oraz inne zajęcia objęte planem i regulaminem studiów.

2. Organizację i porządek studiów ustali regulamin studiów wydany przez Ministra po zasięgnięciu opinii Rady Głównej.

Art. 58. 1. Dyplomy i tytuły uzyskane za granicą mogą być uznane w drodze nostryfikacji za równorzędne z dyplomami i tytułami określonymi w art. 5.

2. Dyplomy i tytuły uzyskane za granicą są uznawane za równorzędne z dyplomami i tytułami określonymi w art. 5 na zasadach przewidzianych w umowach międzynarodowych.

3. Minister Szkolnictwa Wyższego określi w drodze rozporządzenia zasady uznawania w drodze nostryfikacji dyplomów i tytułów uzyskanych za granicą za równorzędne z dyplomami i tytułami określonymi w art. 5.

Rozdział 2.

Obowiązki i prawa studenta.

- Art. 59.** Do podstawowych obowiązków studenta należy:
- 1) systematyczne i pilne przykładanie się do studiów,
  - 2) zachowywanie nienagannej postawy moralnej i obywatelskiej,
  - 3) ściśle przestrzeganie przepisów regulujących porządek studiów oraz wszelkich zarządzeń obowiązujących studentów.
  - 4) właściwe zachowywanie się względem przełożonych, personelu nauczającego, innych pracowników szkoły oraz kolegów,
  - 5) poszanowanie mienia szkoły i przeciwdziałanie niewłaściwemu stosunkowi do niego,
  - 6) unikanie w postępowaniu swym wszystkiego, co mogłoby zaszkodzić dobremu imieniu szkoły i godności studenta.

Art. 60. W okresie trwania zajęć szkolnych student bez zgody dziekana nie może przyjąć stałej pracy zarobkowej. Przepis ten nie dotyczy studentów studiów dla pracujących oraz innych studiów i kursów określonych przez Ministra.

Art. 61. 1. Studenci potrzebujący pomocy materialnej, wykazujący się dobrymi postępami w nauce i nienaganną postawą moralną i obywatelską, mogą uzyskać pomoc materialną w postaci stypendiów, zasiłków oraz prawa zamieszkania w domu studenckim.

2. Rada Ministrów ustala w drodze rozporządzenia rodzaje i wysokość stypendiów i zasiłków oraz warunki i tryb przyznawania ich i colania.

3. Minister ustala warunki korzystania z domów i siołówek studenckich.

Art. 62. Zakres i organizację pomocy lekarskiej i opieki nad zdrowiem studentów określa w drodze rozporządzenia Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego.

Art. 63. Dziekan może udzielić studentowi urlopu na czas oznaczony, o ile zachodzi ważna przyczyna uniemożliwiająca przejściowo odbywanie studiów.

Art. 64. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia:

- 1) ulgi, jakie obowiązane są świadczyć zakłady pracy zatrudnionym w nich osobom, odbywającym jednocześnie studia w szkołach,
- 2) obowiązki zakładów pracy w zakresie przyjmowania studentów na praktyki, objęte planem studiów, jak również na praktyki określone w art. 49 ust. 2, warunki odbywania tych praktyk oraz obowiązki zakładów pracy i szkół w stosunku do studentów odbywających praktyki.

Rozdział 3.

Organizacje i zgromadzenia studenckie.

Art. 65. Studenci mają prawo należenia do organizacji politycznych i społecznych na zasadach ogólnych.

Art. 66. 1. Studenci mają prawo zakładania na terenie szkół:

- 1) oddziałów ogólnomłodzieżowych organizacji ideowo-wychowawczych,
- 2) oddziałów organizacji (stowarzyszeń) studenckich, społecznych i zrzeszeń uczelnianych — jeżeli Minister wyraził zgodę na ich działalność na terenie szkoły,
- 3) kół naukowych przy poszczególnych katedrach, wydziałach lub innych jednostkach organizacyjnych szkoły — jeżeli rektor wyraził zgodę na ich działalność w szkole.

2. Członkami oddziałów organizacji, zrzeszeń i kół naukowych, o których mowa w ust. 1, mogą być osoby odbywające studia w szkołach lub pracownicy tych szkół, inne zaś osoby — za zgodą Ministra.

3. Ilekroć w dalszych przepisach niniejszego rozdziału używa się określenia „organizacja studencka”, przez określenie to należy rozumieć oddział organizacji studenckiej, społecznej (stowarzyszenia), zrzeszenie uczelniane lub koło naukowe, wymienione w ust. 1 pkt 2 i 3.

Art. 67. 1. Zrzeszenia uczelniane mają na celu rozwijanie i pogłębianie zainteresowań ich członków w dziedzinie kultury, sztuki, sportu lub turystyki.

2. Koła naukowe mają na celu budzenie głębszych zainteresowań i przygotowanie do pracy badawczej w dziedzinach wiedzy, reprezentowanych przez poszczególne katedry, wydziały lub inne jednostki organizacyjne szkoły.

Art. 68. 1. Nadzór i opiekę nad organizacją studencką sprawuje rektor za pośrednictwem opiekuna.

2. Opiekuna powołuje rektor spośród profesorów zwyczajnych, profesorów nadzwyczajnych i docentów etatowych lub wyjątkowo spośród wykładowców i adiunktów.

Art. 69. Organizacje studenckie podlegają rejestracji. Rejestr tych organizacji prowadzi rektor.

Art. 70. Minister Szkolnictwa Wyższego w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami określi w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb zakładania i rejestracji organizacji studenckich,
- 2) warunki, jakim powinny odpowiadać statuty i regulaminy organizacji studenckich,
- 3) prawa i obowiązki opiekuna organizacji studenckich, rektora i senatu w stosunku do organizacji studenckich,
- 4) zakres współdziałania władz organizacji studenckich z organami szkoły,
- 5) zasady rozwiązywania organizacji studenckich oraz tryb ich likwidacji.

Art. 71. Zasady odbywania zgromadzeń studenckich i członków organizacji studenckich na terenie szkoły, domu studenckiego i innych pomieszczeń szkoły określi w drodze rozporządzenia Minister Szkolnictwa Wyższego w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Rozdział 4.

Odpowiedzialność dyscyplinarna.

Art. 72. 1. Za przewinienia dyscyplinarne student ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną.

2. Przewinieniem dyscyplinarnym jest naruszenie obowiązków studenta, a w szczególności:

- naruszenie zobowiązań objętych słubowaniem,
- nieprzeszrzeganie przepisów obowiązujących w szkole lub w domu studenckim albo uchwał lub zarządzeń organów szkoły,
- niewłaściwe zachowanie się względem przełożonych, personelu nauczającego lub innych pracowników szkoły i domu studenckiego albo względem kolegów,
- niegodne studenta postępowanie lub zachowanie się w szkole, domu studenckim lub poza nimi.

3. Wszczęcie postępowania karnego lub karno-administracyjnego oraz wymierzenie w tym postępowaniu kary nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego i wymierzenia kary dyscyplinarnej za ten sam czyn.

Art. 73. 1. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) nagana,
- 2) nagana z ostrzeżeniem,
- 3) zawieszenie w prawach studenta na okres do 1 roku,
- 4) wydalenie ze szkoły.

2. W razie wymierzenia kary wymienionej w ust. 1 pkt 3 student zostaje również zawieszony w prawach członka organizacji studenckiej.

Art. 74. 1. W postępowaniu dyscyplinarnym orzekają komisje dyscyplinarne oraz odwoławcze komisje dyscypli-

narne powoływane przez senat spośród profesorów, docentów etatowych, wykładowców, adiunktów, starszych asystentów i studentów ostatnich dwóch lat studiów.

2. Studentów-kandydatów na członków komisji dyscyplinarnych przedstawiają senatowi organizacje studenckie.

3. Osoby wchodzące w skład komisji są niezależne w zakresie orzecznictwa dyscyplinarnego.

Art. 75. W składzie orzekającym komisji dyscyplinarnej zasiada jeden student.

Art. 76. 1. Rektor powołuje rzeczników dyscyplinarnych spośród profesorów, docentów etatowych, wykładowców i adiunktów.

2. Rzecznik dyscyplinarny wszczyna postępowanie dyscyplinarne, prowadzi postępowanie wyjaśniające i sprawuje funkcję oskarżyciela przed komisjami dyscyplinarnymi.

3. Rzecznik dyscyplinarny jest związany poleceniami rektora. Wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, złożenie wniosku o ukaranie, wniesienie odwołania następuje na polecenie lub za zgodą rektora. Uprawnienia rektora w zakresie postępowania dyscyplinarnego służą również Ministrowi.

Art. 77. W toku postępowania dyscyplinarnego można wzywać i przesłuchiwać obwinionego, świadków i biegłych oraz przeprowadzać inne dowody w trybie, na zasadach i pod rygorem przewidzianymi w przepisach o postępowaniu administracyjnym.

Art. 78. Nie można prowadzić postępowania dyscyplinarnego po upływie roku od dnia opuszczenia szkoły przez studenta.

Art. 79. 1. Studenta, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne, można zawiesić w prawach studenta, jeżeli przemawiają za tym względy wychowawcze.

2. W toku postępowania wyjaśniającego zawieszenie zarządza rektor, a w toku postępowania przed komisją zawieszenie zarządza komisja.

3. Rektor może zawiesić w prawach studenta, przeciwko któremu toczy się postępowanie karne, choćby postępowanie dyscyplinarne nie było jeszcze wszczęte; obowiązany jest to uczynić w razie zastosowania w stosunku do studenta aresztu tymczasowego.

4. Uprawnienia rektora określone w ust. 2 i 3 służą również Ministrowi.

Art. 80. Za przewinienia dyscyplinarne mniejszej wagi można z pominięciem postępowania dyscyplinarnego wymierzyć karę porządkową upomnienia; upomnienia udziela dziekan lub rektor.

Art. 81. W razie wzorowego zachowania się studenta w szkole i poza szkołą organ, który wymierzył karę, może zarządzić zatarcie lub darowanie kary.

Art. 82. Minister określi w drodze rozporządzenia: skład komisji dyscyplinarnych, zasady i tryb ich wyboru oraz wyznaczania składów orzekających, powoływania rzeczników dyscyplinarnych, tryb postępowania dyscyplinarnego, skutki zawieszenia studenta w prawach, tryb wykonywania kar dyscyplinarnych, ich darowania i zatarcia.

DZIAŁ IV

Pracownicy naukowo-dydaktyczni i inni pracownicy szkoły.

Rozdział 1.

Stanowiska pracowników naukowo-dydaktycznych.

Art. 83. 1. Osoby zatrudnione w szkole w zakresie nauczania i pracy naukowo-badawczej lub nauczania są pracownikami naukowo-dydaktycznymi.

2. Stanowiskami pracowników naukowo-dydaktycznych w szkole są stanowiska:

- 1) a) profesora zwyczajnego,
b) profesora nadzwyczajnego,
c) docenta etatowego;
- 2) a) starszego wykładowcy,
b) wykładowcy;
- 3) a) adiunkta,
b) starszego asystenta,
c) asystenta;
- 4) a) bibliotekarza dyplomowanego,
b) dyplomowanego pracownika dokumentacji naukowej;
- 5) a) lektora (nauczyciela języków),
b) nauczyciela przedmiotów, zawodów i umiejętności praktycznych,
c) nauczyciela wychowania fizycznego.

3. Minister może utworzyć także inne stanowiska pracowników naukowo-dydaktycznych w grupach stanowisk wymienionych w ust. 2 pkt 2—5.

4. Dla wykonywania przez szkołę lub jednostkę organizacyjną określoną w art. 12 i 13 zadań w zakresie pracy naukowo-badawczej — Minister może utworzyć także przewidziane w przepisach o Polskiej Akademii Nauk i o instytutach naukowo-badawczych stanowiska pracowników naukowo-badawczych i określić ich udział w organach kolegialnych szkoły. Do osób zatrudnionych na tych stanowiskach stosuje się odpowiednio powołane przepisy, dotyczące kwalifikacji, warunków zatrudnienia oraz praw i obowiązków pracowników naukowo-badawczych.

5. Ilekroć w przepisach ustawy mowa jest o wykładowcy bez bliższego określenia, należy przez to rozumieć również starszego wykładowcę.

Art. 84. Na stanowisko pracownika naukowo-dydaktycznego można powołać osobę, która posiada:

- 1) określone w ustawie kwalifikacje naukowe, dydaktyczne lub zawodowe,
- 2) kwalifikacje ideowe i moralne niezbędne do wykonywania funkcji nauczyciela i wychowawcy młodzieży.

Art. 85. Na stanowisko profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego powołuje się osobę, która posiada tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego w zakresie danej lub pokrewnej dyscypliny naukowej.

Art. 86. 1. W wyjątkowych przypadkach pełnienie obowiązków związanych ze stanowiskiem profesora nadzwyczajnego lub zwyczajnego można powierzyć na określony czas jako profesorowi kontraktowemu osobie, która nie mając tytułu naukowego, o którym mowa w art. 85, posiada odpowiednio wysokie kwalifikacje naukowe i osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej lub w pracy zawodowej.

2. W zakresie pracy naukowej i dydaktycznej, uczestniczenia w organach kolegialnych szkoły oraz zajmowania stanowisk kierowniczych w jednostkach organizacyjnych wymienionych w art. 11 profesor kontraktowy posiada uprawnienia i obowiązki profesora.

Art. 87. 1. Na stanowisko docenta etatowego można powołać osobę posiadającą:

- 1) stopień naukowy docenta w zakresie danej lub pokrewnej dziedziny nauki bądź
- 2) stopień naukowy doktora w zakresie danej lub pokrewnej dziedziny nauki oraz odpowiedni dorobek naukowy lub zawodowy, osiągnięty po uzyskaniu tego stopnia, świadczący o przygotowaniu do prowadzenia samodzielnej pracy naukowej i dydaktycznej.

2. W wyjątkowych przypadkach uzasadnionych potrzebami szkoły można na stanowisko docenta etatowego powołać osobę, która, nie mając stopnia naukowego określonego w ust. 1 i stażu pracy na stanowisku pracownika naukowo-dydaktycznego lub naukowo-badawczego, posiada jednak osiągnięcia w pracy naukowej lub w twórczej pracy zawodowej niezbędne do pełnienia funkcji docenta etatowego.

Art. 88. 1. Na stanowisko wykładowcy można powołać osobę, która posiada co najmniej dyplom magistra, magistra inżyniera lub lekarza albo dyplom równorzędny i osiągnęła poważne wyniki w pracy dydaktycznej lub zawodowej i posiada kwalifikacje do samodzielnego prowadzenia pracy dydaktycznej w szkole wyższej.

2. W wyjątkowych przypadkach uzasadnionych potrzebami szkoły na stanowisko wykładowcy można powołać również osobę, która posiada dyplom ukończenia wyższej szkoły zawodowej lub równorzędny i kwalifikacje oraz osiągnięcia w pracy dydaktycznej lub zawodowej niezbędne do pełnienia funkcji wykładowcy.

3. Minister określa szczegółowe kwalifikacje, jakie powinni posiadać wykładowcy.

Art. 89. 1. Na stanowisko adiunkta, starszego asystenta lub asystenta można powołać osobę, która wykazała się zdolnościami do pracy naukowej.

2. Warunkiem powołania na stanowisko asystenta lub starszego asystenta jest posiadanie dyplomu magistra, magistra inżyniera, lekarza lub dyplomu równorzędnego, a na stanowisko adiunkta — posiadanie stopnia naukowego doktora.

3. Minister może określić przypadki, w których dla powołania na stanowisko adiunkta nie jest wymagane posiadanie stopnia naukowego doktora.

Art. 90. 1. Powołanie na stanowisko asystenta następuje na okres jednego roku i może być odnowione na tym samym stanowisku najwyżej jeden raz na okres roczny.

2. Powołanie na stanowisko starszego asystenta lub adiunkta następuje na okres lat 3 i może być odnowione na tym samym stanowisku na ten sam okres tylko raz.

3. Adiunkt wyróżniający się w pracy dydaktycznej może być w szczególnych przypadkach powołany po upływie wspomnianego w ust. 2 okresu jednorazowo na dalszy okres 3 lat albo za zgodą Ministra na czas nieokreślony.

4. Na stanowisko adiunkta lub starszego asystenta można powołać osobę, która nie zajmowała stanowiska starszego asystenta lub asystenta albo zajmowała je przez czas krótszy od przewidzianego w ust. 1 i 2.

5. Adiunktowi, starszemu asystentowi lub asystentowi, z którym nie odnowiono stosunku służbowego na tym samym stanowisku bądź nie powołano go na stanowisko wyższe lub z którym rozwiązano stosunek służbowy przed upływem okresu określonego w ust. 1 i 2, służy odwołanie do Ministra.

6. Adiunkt lub starszy asystent, który uzyskał stopień naukowy docenta, a nie został zatrudniony na stanowisku docenta etatowego, może być powołany za zgodą Ministra na stanowisko adiunkta na czas nieokreślony.

7. Minister określa szczegółowe warunki, którym powinni odpowiadać kandydaci na adiunktów, starszych asystentów i asystentów, oraz warunki ich powoływania, zwalniania i awansowania.

Art. 91. 1. Bibliotekarzami dyplomowanymi są:

- starszy kustosz dyplomowany,
- kustosz dyplomowany,
- adiunkt biblioteczny,
- asystent biblioteczny.

2. Na stanowisko bibliotekarza dyplomowanego można powołać osobę, która posiada dyplom magistra, magistra in-

zyniera albo dyplom równorzędny oraz staż pracy bibliotecznej i złożyła egzamin bibliotekarski.

3. Przepis art. 88 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Rada Ministrów określa szczegółowe warunki, jakim powinni odpowiadać kandydaci na bibliotekarzy dyplomowanych, jak również zasady i tryb składania egzaminów bibliotekarskich.

Art. 92. 1. Dyplomowanymi pracownikami dokumentacji naukowej są:

- starszy dokumentalista dyplomowany,
- dokumentalista dyplomowany,
- adiunkt dokumentacji naukowej,
- asystent dokumentacji naukowej.

2. Na stanowisko dyplomowanego pracownika dokumentacji naukowej można powołać osobę, która posiada dyplom magistra, magistra-inżyniera albo dyplom równorzędny i odpowiednią praktykę.

3. Przepis art. 88 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Rada Ministrów określi szczegółowe warunki, jakim powinni odpowiadać kandydaci na dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej.

Art. 93. 1. Lektorzy prowadzą naukę języków.

2. Na stanowisko lektora można powołać osobę posiadającą dyplom magistra, odpowiednią praktykę dydaktyczną i znajomość danego języka.

3. Przepis art. 88 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Minister określa zakres niezbędnych kwalifikacji lektorów.

Art. 94. 1. Nauczyciele wychowania fizycznego oraz nauczyciele przedmiotów, zawodów i umiejętności praktycznych prowadzą w szkole wyższej zajęcia dydaktyczne w zakresie tych przedmiotów.

2. Minister określi szczegółowe warunki, jakim powinni odpowiadać kandydaci na stanowiska określone w ust. 1.

Art. 95. 1. Powołanie na stanowisko profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego, docenta etatowego, adiunkta, starszego asystenta i asystenta następuje w drodze mianowania.

2. Powołanie profesora kontraktowego następuje na podstawie umowy o pracę.

3. Powołanie na stanowiska określone w art. 83 ust. 2 pkt 2, 4 i 5 oraz ust. 3 następuje bądź w drodze mianowania, bądź na podstawie umowy o pracę.

4. Pracownik zatrudniony na podstawie mianowania w innej szkole, Polskiej Akademii Nauk, instytucji naukowo-badawczym lub w innej placówce naukowej może być zatrudniony na stanowisku naukowo-dydaktycznym w szkole jedynie na podstawie umowy o pracę.

Art. 96. 1. Na stanowiska profesora zwyczajnego, nadzwyczajnego, profesora kontraktowego i docenta etatowego powołuje Minister na wniosek rady wydziału zaopiniowany przez senat i przedstawiony przez rektora.

2. W wyjątkowych przypadkach Minister z własnej inicjatywy może powołać na stanowisko określone w ust. 1 po zasięgnięciu opinii Rady Głównej.

Art. 97. Na stanowiska pracowników naukowo-dydaktycznych, wymienione w art. 83 ust. 2 pkt 2—5 oraz ust. 3, powołuje rektor na wniosek dziekana (kierownika jednostki naukowej lub dydaktycznej szkoły) zaopiniowany przez radę wydziału; powołanie w drodze mianowania na stanowiska określone w art. 83 ust. 2 pkt 2, 4 i 5 oraz ust. 3 wymaga zgody Ministra.

Art. 98. 1. Stosunek służbowy osoby powołanej w drodze mianowania zobowiązuje się z chwilą doręczenia jej pisma nominacyjnego.

2. Warunki zawierania umów o pracę z pracownikami naukowo-dydaktycznymi określa Minister.

Art. 99. Przy pierwszym powołaniu na stanowisko naukowo-dydaktyczne w szkole osoba powołana składa ślubowanie, którego brzmienie i tryb składania ustala Minister.

Art. 100. 1. Prowadzenie wykładów, ćwiczeń i innych prac dydaktyczno-organizacyjnych i naukowych może być również powierzone w drodze umowy zlecenia; umowę zawiera rektor na wniosek dziekana.

2. Warunki udzielania zleceń na prowadzenie zajęć określonych w ust. 1 określa Minister.

Rozdział 2.

Obowiązki i prawa pracowników naukowo-dydaktycznych.

Art. 101. 1. Do podstawowych obowiązków pracownika naukowo-dydaktycznego należy:

- 1) kształcenie i wychowywanie młodzieży studiującej na ideowych i światłych obywateli Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, oddanych sprawie socjalizmu,
- 2) współudział w pracach organizacyjnych, związanych z dydaktyką i badaniami naukowymi,
- 3) pełnienie funkcji na stanowiskach w administracji dydaktyczno-naukowej, w komisjach dyscyplinarnych i innych organach szkoły,
- 4) ścisłe przestrzeganie przepisów i zarządzeń dotyczących szkolnictwa wyższego,
- 5) realizowanie w zakresie zajęć dydaktycznych planów i programów nauczania.

2. Ponadto do podstawowych obowiązków profesorów zwyczajnych, profesorów nadzwyczajnych, docentów etatowych, adiunktów, starszych asystentów i asystentów należy:

- 1) systematyczne prowadzenie pracy naukowej dla rozwoju wiedzy, gospodarki i kultury narodowej,
- 2) praca nad upowszechnieniem nauki.

3. Do szczególnych zadań profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego i docenta etatowego należy kształcenie młodej kadry naukowej.

Art. 102. Pracownik naukowo-dydaktyczny powinien w szczególności:

- 1) dbać o godność pracownika naukowo-dydaktycznego i w każdej sprawie zajmować postawę odpowiadającą roli nauczyciela i wychowawcy młodzieży,
- 2) unikać w postępowaniu swym wszystkiego, co mogłoby obniżyć powagę nauki i zaszkodzić dobremu imieniu szkoły,
- 3) podnosić własne kwalifikacje naukowe i dydaktyczne.

Art. 103. 1. Wymiar zajęć obowiązkowych dla pracowników naukowo-dydaktycznych określa Minister.

2. Minister może na wniosek lub po wysłuchaniu opinii rektora obniżyć pracownikowi naukowo-dydaktycznemu wymiar zajęć obowiązkowych na czas określony lub aż do odwołania ze względu na stan zdrowia, wykonywanie ważnej pracy naukowej, zajmowanie stanowisk w administracji dydaktyczno-naukowej szkoły lub ze względu na inne szczególne warunki pracy.

Art. 104. 1. Pracownik naukowo-dydaktyczny może poza swoimi zajęciami obowiązkowymi w szkole wykonywać inne stałe zajęcia zarobkowe jedynie za zezwoleniem, którego udziela:

- 1) profesorowi zwyczajnemu, profesorowi nadzwyczajnemu i docentowi etatowemu — Minister po zasięgnięciu opinii rady wydziału i rektora,
- 2) pozostałym pracownikom naukowo-dydaktycznym — rektor po zasięgnięciu opinii rady wydziału.

2. Pracownik naukowo-dydaktyczny może przyjąć płatne zlecenie na prace naukowe i dydaktyczne tylko wówczas, gdy nie wchodzi ono w zakres jego obowiązków jako pracownika szkoły.

3. Obciążenie w czasie wynikające z dodatkowych zajęć zarobkowych nie może łącznie z zajęciami w szkole przekraczać:

- 1) dla adiunktów, starszych asystentów i asystentów powołanych na czas określony — półtora etatu,
- 2) dla profesorów zwyczajnych, profesorów nadzwyczajnych, docentów etatowych, wykładowców i innych pracowników naukowo-dydaktycznych — dwóch etatów.

Art. 105. 1.- Na prośbę lub za zgodą pracownika naukowo-dydaktycznego można go przenieść do innej szkoły.

2. O przeniesieniu decyduje organ właściwy do powołania na nowe stanowisko za zgodą organu, któremu pracownik dotychczas podlegał.

3. Przeniesienie profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego lub docenta etatowego może nastąpić po zasięgnięciu opinii senatów obydwóch szkół, pozostałych zaś pracowników naukowo-dydaktycznych — po zasięgnięciu opinii rad wydziałów.

4. W wyjątkowych przypadkach w razie konieczności zapewnienia należytej obsady stanowisk pracowników naukowo-dydaktycznych w szkole, zniesienia lub przekształcenia szkoły albo też przeprowadzenia w szkole innych istotnych zmian organizacyjnych Minister może zarządzić przeniesienie mianowanego pracownika naukowo-dydaktycznego, który nie wyraził na to zgody. Przeniesienie profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego lub docenta etatowego następuje po zasięgnięciu opinii Rady Głównej.

5. W trybie przewidzianym w ust. 4 można przenieść pracownika jedynie na stanowisko umożliwiające właściwe wykorzystanie jego kwalifikacji i nie niższe od stanowiska poprzednio zajmowanego.

6. Przepisy ust. 1—5 stosuje się odpowiednio przy przeniesieniu pracownika naukowo-dydaktycznego do wyższej szkoły zawodowej, jak również do instytutu naukowo-badawczego lub innej placówki naukowej — chociażby nie należały one do tego samego resortu.

Art. 106. 1. Adiunkci, starsi asystenci i asystenci wykonują pracę naukową i dydaktyczną pod kierownictwem profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego lub docenta etatowego.

2. Co najmniej raz w roku komisja senatu do spraw rozwoju młodej kadry naukowej przeprowadza ocenę pracy adiunktów, starszych asystentów i asystentów, zwłaszcza w zakresie podnoszenia kwalifikacji naukowych i dydaktycznych.

Art. 107. Pracownik naukowo-dydaktyczny otrzymuje uposażenie, którego wysokość i zasady wypłaty określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 108. Pracownik naukowo-dydaktyczny ma prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze 6 tygodni w ciągu roku.

Art. 109. Profesor zwyczajny, profesor nadzwyczajny i docent etatowy może uzyskać zwolnienie na czas oznaczony od zajęć dydaktycznych i organizacyjnych dla prowadzenia pracy naukowej; zwolnienia na okres nie przekraczający

jednego semestru udziela rektor, na czas dłuższy — Minister na wniosek lub po wysłuchaniu opinii rektora.

Art. 110. Profesor zwyczajny, profesor nadzwyczajny i docent etatowy, który ukończył 65 lat życia, może być na swój wniosek lub na wniosek rektora zaopiniowany przez senat albo też po zasięgnięciu opinii rektora i senatu zwolniony przez Ministra od obowiązków dydaktycznych i organizacyjnych.

Art. 111. Zakres pomocy leczniczej dla pracowników naukowo-dydaktycznych określa Rada Ministrów.

Art. 112. Pracownik naukowo-dydaktyczny oraz członekowie jego rodziny mają prawo do zaopatrzenia emerytalnego, określonego w odrębnych przepisach.

Art. 113. 1. Pracownika naukowo-dydaktycznego, którego powołano w drodze mianowania, zwalnia się z zajmowanego stanowiska:

- 1) na jego prośbę,
- 2) w razie choroby powodującej trwałą niezdolność do pracy naukowej i dydaktycznej,
- 3) z końcem roku szkolnego, w którym pracownik naukowo-dydaktyczny kończy 70 lat życia.

2. Zwolnienie pracownika naukowo-dydaktycznego z zajmowanego stanowiska na jego prośbę powinno nastąpić nie później niż z chwilą zakończenia zajęć w danym roku szkolnym.

3. Na wniosek senatu, zgłoszony za zgodą profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego lub docenta etatowego, Minister może przedłużyć czas trwania stosunku służbowego z profesorem zwyczajnym, profesorem nadzwyczajnym lub docentem etatowym, który ukończył 70 lat życia, na dalsze okresy trzyletnie. W razie nieprzedłużenia stosunku służbowego na dalszy okres trzyletni ulega on rozwiązaniu.

4. Zasady, tryb i organy właściwe do wydawania orzeczeń lekarskich stwierdzających istnienie choroby, o której mowa w ust. 1 pkt 2, określa Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego oraz Przewodniczącym Komitetu Pracy i Plac.

5. Zwolnienia ze stanowiska dokonuje organ uprawniony do powoływania na to stanowisko.

6. W przypadkach wyjątkowych Minister może zwolnić z zajmowanego stanowiska pracownika naukowo-dydaktycznego, którego działalność naukowa lub dydaktyczna pozostaje w rażącej sprzeczności z zadaniami szkoły lub obowiązkami pracownika naukowo-dydaktycznego; zwolnienie profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego wymaga zgody Prezesa Rady Ministrów.

7. Stosunek służbowy pracownika naukowo-dydaktycznego rozwiązuje się z mocy prawa w razie:

- 1) prawomocnego ukarania w trybie dyscyplinarnym karą dyscyplinarnego zwolnienia lub wydalenia ze służby,
- 2) pozbawienia tytułu naukowego,
- 3) prawomocnego skazania na karę utraty praw publicznych lub obywatelskich praw honorowych,
- 4) nieodnowienia stosunku służbowego z adiunktem, starszym asystentem i asystentem po upływie okresu jego trwania.

Rozwiązanie stosunku służbowego stwierdza rektor.

8. Minister w wyjątkowych przypadkach może zwolnić z zajmowanego stanowiska pracownika naukowo-dydaktycznego, który nie zastosował się do zarządzenia o przeniesieniu na inne stanowisko w trybie określonym w art. 105 ust. 4 i 6.

9. Stosunek służbowy z adiunktem i starszym asystentem może być rozwiązany również przed upływem okresu wymienionego w art. 90 ust. 2 na koniec roku szkolnego w przypadku ustalenia przez komisję, określoną w art. 106 ust. 2, że pracownik nie czyni dostatecznych postępów w swoim rozwoju naukowym. Decyzja rektora o rozwiązaniu stosunku służbowego z wymienionej wyżej przyczyny powinna być doręczona zainteresowanemu nie później niż na 3 miesiące przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego; przepis art. 90 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

10. Rozwiązanie stosunku służbowego z pracownikiem naukowo-dydaktycznym w przypadku określonym w ust. 1 pkt 3 lub ust. 8 następuje na koniec roku szkolnego za co najmniej trzymiesięcznym wypowiedzeniem, a w przypadku określonym w ust. 1 pkt 2 — po upływie trzech miesięcy od daty wydania prawomocnego orzeczenia, o którym mowa w ust. 4.

11. Rozwiązanie umowy o pracę zawartej z pracownikiem naukowo-dydaktycznym następuje na koniec roku szkolnego za co najmniej trzymiesięcznym wypowiedzeniem; przepis ust. 6, ust. 7 pkt 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 114. Pracownik naukowo-dydaktyczny powołany do pełnienia funkcji kierownika (dyrektora) jednostki organizacyjnej szkoły (art. 40) może być w każdym czasie odwołany od pełnienia tych funkcji przez organ, który go powołał.

Art. 115. W sprawach nie unormowanych w niniejszej ustawie lub w przepisach na jej podstawie wydanych do stosunku służbowego pracowników naukowo-dydaktycznych stosuje się odpowiednio przepisy o państwowej służbie cywilnej.

Rozdział 3.

Odpowiedzialność dyscyplinarna.

Art. 116. Pracownicy naukowo-dydaktyczni powołani w drodze mianowania podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie swych obowiązków i uchybienie godności pracownika naukowo-dydaktycznego.

Art. 117. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie,
- 2) nagana,
- 3) nagana z pozbawieniem na czas od jednego roku do lat trzech prawa zajmowania stanowisk w administracji dydaktyczno-naukowej szkoły, pełnienia funkcji członka komisji dyscyplinarnej lub rzecznika dyscyplinarnego,
- 4) dyscyplinarne zwolnienie ze służby,
- 5) wydalenie ze służby.

Art. 118. 1. W sprawach dyscyplinarnych orzekają:

- komisje dyscyplinarne dla pracowników naukowo-dydaktycznych,
- Wyższa Komisja Dyscyplinarna dla Pracowników Naukowo-Dydaktycznych.

2. Komisję dyscyplinarną dla pracowników naukowo-dydaktycznych tworzy się w każdej szkole; komisję wybiera senat spośród profesorów zwyczajnych, profesorów nadzwyczajnych, docentów etatowych, wykładowców i adiunktów.

3. Wyższą Komisję Dyscyplinarną dla Pracowników Naukowo-Dydaktycznych tworzy się przy Ministrze; Komisję powołuje Minister spośród kandydatów, wysuniętych przez Radę Główną; członkiem Wyższej Komisji Dyscyplinarnej może być tylko profesor zwyczajny, profesor nadzwyczajny lub docent etatowy.

Art. 119. Komisje dyscyplinarne dla pracowników naukowo-dydaktycznych są niezawisłe w zakresie orzecznictwa dyscyplinarnego.

Art. 120. Postępowanie dyscyplinarne wszczyna komisja.

Art. 121. 1. Rzeczników dyscyplinarnych przy komisji dyscyplinarnej dla pracowników naukowo-dydaktycznych szkoły powołuje rektor, a rzecznika dyscyplinarnego przy Wyższej Komisji Dyscyplinarnej — Minister; rzecznikiem dyscyplinarnym może być tylko profesor zwyczajny, profesor nadzwyczajny lub docent etatowy, a w wyższej szkole zawodowej — także wykładowca.

2. Rzecznik dyscyplinarny składa wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, prowadzi postępowanie wyjaśniające i sprawuje funkcję oskarżyciela przed komisją dyscyplinarną.

3. Rzecznik dyscyplinarny jest związany poleceniami rektora lub Ministra.

Art. 122. Wszczęcie postępowania karnego lub karno-administracyjnego oraz wymierzenie w tym postępowaniu kary nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego i wymierzenia kary dyscyplinarnej za ten sam czyn.

Art. 123. W toku postępowania dyscyplinarnego można wzywać i przesłuchiwać obwinionego, świadków i biegłych oraz przeprowadzać inne dowody w trybie, na zasadach i pod rygorem przewidzianymi w przepisach o postępowaniu administracyjnym.

Art. 124. 1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego ani wydać orzeczenia uznającego winę i wymierzającego karę, jeżeli od chwili popełnienia czynu upłynęło 5 lat. Gdy o ten sam czyn było prowadzone postępowanie karne, pięcioletni termin liczy się od dnia prawomocnego zakończenia tego postępowania.

2. Rozwiązanie stosunku służbowego po popełnieniu czynu nie stanowi przeszkody do wszczęcia i prowadzenia postępowania dyscyplinarnego, jak również wymierzenia kary.

Art. 125. 1. Rektor za zgodą senatu lub Minister może zawiesić w czynnościach pracownika naukowo-dydaktycznego, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne lub złożono wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, jeżeli ze względu na powagę i wiarygodność wysuniętych zarzutów celowe jest odsunięcie pracownika naukowo-dydaktycznego od wykonywania jego obowiązków w szkole. W sprawach nie cierpiących zwłoki rektor może zawiesić pracownika naukowo-dydaktycznego przed uzyskaniem zgody senatu; zarządzenie rektora o zawieszeniu w czynnościach służbowych powinno być przedstawione senatowi do zatwierdzenia najdalej w ciągu trzech dni od chwili jego wydania.

2. Rektor zawiesza w czynnościach służbowych pracownika naukowo-dydaktycznego, którego w związku z postępowaniem karnym pozbawiono wolności.

Art. 126. Za mniejsze uchybienie obowiązkowi rektor lub dziekan może wymierzyć pracownikowi naukowo-dydaktycznemu, z pominięciem postępowania dyscyplinarnego, karę porządkową wytknięcia.

Art. 127. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia skład komisji dyscyplinarnych, zasady i tryb ich wyboru lub powoływania, zasady wyznaczania składów orzekających, powoływania rzeczników dyscyplinarnych, tryb postępowania dyscyplinarnego, wykonywania kar dyscyplinarnych, ich darowania i zatarcia.

Rozdział 4.

Inni pracownicy szkół.

Art. 128. 1. Dla wykonywania zadań związanych z pracą dydaktyczną i naukową mogą być zatrudniani pracownicy służby bibliotecznej, pracownicy inżynieryjni, techniczni i równorzędni, organizacyjno-ekonomiczni, administracyjni, robotnicy i inni.

2. Pracowników wymienionych w ust. 1 zatrudnia się na podstawie umowy o pracę; umowy o pracę zawiera rektor na wniosek dziekana, dyrektora biblioteki głównej lub dyrektora administracyjnego.

3. Przepis art. 115 stosuje się odpowiednio.

Art. 129. Tabelę stanowisk dla pracowników określonych w art. 128 i kwalifikacje wymagane do zajmowania poszczególnych stanowisk oraz wysokość związanego ze stanowiskiem uposażenia określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

DZIAŁ V

Szkoly wyższe niepaństwowe.

Art. 130. 1. Szkoły wyższe niepaństwowe mogą być zakładane i prowadzone za zgodą Ministra udzieloną po zasięgnięciu opinii Rady Głównej; przepisu art. 2 ust. 1 i 2 nie stosuje się do szkół wyższych niepaństwowych.

2. Zgody na założenie i prowadzenie szkoły wyższej niepaństwowej można udzielić tylko wówczas, gdy:

- 1) szkoła ma zapewnioną dostateczną liczbę pracowników naukowo-dydaktycznych, których kwalifikacje gwarantują prowadzenie pracy dydaktycznej i naukowej na odpowiednim poziomie,
- 2) organizacja studiów i programy nauczania szkoły odpowiadają organizacji studiów i programom nauczania szkół wyższych,
- 3) zapewnione jest przestrzeganie przy przyjmowaniu studentów tych samych wymagań, które stawiane są w szkołach wyższych,
- 4) szkoła ma zapewnione odpowiednie wyposażenie i lokal,
- 5) szkoła ma zapewnione na stałe wystarczające środki finansowe dla jej działalności.

3. Wyrażenie zgody na założenie szkoły wyższej niepaństwowej można uzależnić od dopełnienia innych warunków.

4. Minister może po zasięgnięciu opinii Rady Głównej cofnąć zgodę na prowadzenie szkoły wyższej niepaństwowej w przypadku stwierdzenia, że szkoła nie przestrzega przepisów prawa lub postanowień statutu szkoły, że warunki, od których uzależniona była zgoda na prowadzenie szkoły, nie są dopełniane albo że poziom nauczania lub badań nauko-

wych nie odpowiada wymaganiom stawianym szkołom wyższym.

Art. 131. Rada Ministrów na wniosek Ministra zgłoszony po zasięgnięciu opinii Rady Głównej może przyznać szkole wyższej niepaństwowej prawo nadawania tytułów, o których mowa w art. 5 ust. 1, oraz stopni naukowych.

Art. 132. 1. Szkoła wyższa niepaństwowa działa na podstawie statutu; statut nadaje Minister równocześnie z wyrażeniem zgody na jej założenie.

2. Statut ustali między innymi rodzaj i organizację studiów, obowiązki i prawa studentów oraz absolwentów szkoły, rodzaj, sposób powoływania i zakres działania organów szkoły, sposób powoływania pracowników naukowo-dydaktycznych i innych pracowników.

3. Minister może wprowadzić zmiany do statutu.

Art. 133. Przyjęcie lub odmowa przyjęcia darowizny lub zapisu albo przyjęcie lub odrzucenie spadku wymaga zezwolenia przewidzianego w kodeksie cywilnym dla jednostek organizacyjnych niepaństwowych.

Art. 134. Przepisy działów I—IV ustawy stosuje się odpowiednio do szkoły wyższej niepaństwowej, o ile przepisy działu niniejszego lub statutu szkoły nie stanowią inaczej.

DZIAŁ VI

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 135. Minister Szkolnictwa Wyższego nada statuty niepaństwowym szkołom wyższym istniejącym w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Do czasu nadania statutu do szkół tych stosuje się w dalszym ciągu przepisy dotychczas obowiązujące.

Art. 136. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w niniejszej ustawie obowiązują przepisy dotychczasowe ze zmianami wynikającymi z ustawy.

Art. 137. Tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki (Dz. U. z 1956 r. Nr 45, poz. 205),
- 2) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1928 r. o stosunku służbowym profesorów państwowych szkół akademickich i pomocniczych sił naukowych tych szkół (Dz. U. z 1933 r. Nr 76, poz. 551 z późniejszymi zmianami) w zakresie, w jakim dotychczas pozostawało w mocy,
- 3) dekret z dnia 16 października 1945 r. o ustanowieniu delegatów do spraw młodzieży szkół wyższych (Dz. U. Nr 46, poz. 260),
- 4) ustawa z dnia 30 grudnia 1949 r. o etatach państwowych w szkołach wyższych niepaństwowych (Dz. U. Nr 65, poz. 529).